

Bruselj, 22. maj 2018
(OR. en)

9013/18

JEUN 59
EDUC 161
CULT 60
RELEX 420

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	7834/18 JEUN 38 EDUC 122 CULT 38 RELEX 309
Zadeva:	Sklepi Sveta o vlogi mladih pri oblikovanju varne, notranje povezane in ubrane družbe v Evropi

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o vlogi mladih pri oblikovanju varne, notranje povezane in ubrane družbe v Evropi, ki jih je Svet sprejel na 3617. seji 22. maja 2018.

Sklepi Sveta o vlogi mladih pri oblikovanju varne, notranje povezane in ubrane družbe v Evropi

SVET EVROPSKE UNIJE –

SKLICUJOČ SE NA:

1. politično ozadje tega vprašanja, ki je navedeno v prilogi k tem sklepom;

SEZNANJEN Z NASLEDNJIM:

2. prednostnimi nalogami v zvezi z mladimi, mirom in varnostjo iz resolucije Varnostnega sveta ZN 2250 (2015), v kateri je priznано, da mladi pomembno in pozitivno prispevajo k prizadevanjem za ohranjanje in spodbujanje miru in varnosti, ter potrjeno, da imajo lahko mladi pomembno vlogo pri preprečevanju in reševanju konfliktov;
3. Agendo za trajnostni razvoj 2030 („Agenda 2030“), ki so jo Združeni narodi sprejeli septembra 2015, in cilji trajnostnega razvoja, ki v svojem jedru predstavljajo preobrazbeni politični okvir za izkoreninjenje revščine in dosego trajnostnega razvoja. V njih so uravnoteženo zastopane ekonomska, socialna in okoljska razsežnost, med drugim tudi ključni vprašanji „upravljanje“ ter „miroljubne, ubrane in vključujoče družbe“, ter upošteevane ključne povezave med splošnimi in konkretnimi cilji;
4. Globalno strategijo za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, ki predvideva krepitev družbene odpornosti tudi s poglobljanjem dela na področju kulture, izobraževanja in mladih, s čimer se spodbujajo pluralizem, soobstoj in spoštovanje;

5. Evropskim soglasjem o razvoju, v katerem je navedeno, da so mladi nosilci razvoja in sprememb ter tako ključno prispevajo k uresničevanju Agende 2030, tudi s svojo inovativnostjo, in potrjeno, da si bodo EU in njene države članice med drugim prizadevale krepiti pravice mladih ter njihovo vlogo pri vodenju javnih zadev, tudi s spodbujanjem njihove participacije v lokalnem gospodarstvu, družbah in procesih odločanja, zlasti prek mladinskih organizacij;
6. Belo knjigo o prihodnosti Evrope¹, v kateri je izpostavljen pomen „evropskih vrednot“;
7. Evropskim regionalnim posvetom o mladih, miru in varnosti, ki ga je med 25. in 27. septembrom 2017 v Bruslju, Belgiji, organizirala Evropska služba za zunanje delovanje v sodelovanju s Skladom Združenih narodov za prebivalstvo, Uradom Združenih narodov za podporo izgradnji miru in ključnimi deležniki civilne družbe;

UGOTAVLJAJOČ NASLEDNJE:

8. Število mladih na svetu narašča – danes je na svetu 1,8 milijarde otrok in mladih (starih od 15 do 24 let), do leta [2025] jih bo še 72 milijonov več.
9. V Evropski uniji danes živi 88,9 milijona mladih (2016).²
10. „Participacija“ ter „mladi in svet“ sta bila, poleg drugih tem, kot prednostni področji ukrepanja vključeni v prenovljeni okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018).

¹ Dokument 6952/17.

11. Prednostne naloge v zvezi z mladimi, mirom in varnostjo² iz resolucije Varnostnega sveta ZN 2250 (2015) so pomembne na svetovni, pa tudi evropski ravni. Evropa je eden najvarnejših delov sveta. Toda strukturna vprašanja, kot so podnebne spremembe, naravne nesreče, trgovina z ljudmi, omejene možnosti za zaposlovanje in marginalizacija, ki zadevajo mlade v Evropski uniji – skupaj z vse večjo grožnjo nasilne radikalizacije – dajejo predstavo, da je Evropa varna in mirna celina.
12. Priznati je treba, da so mladi ključni za utrjevanje demokracije in razvijanje miroljubnega diskurza, krepitev socialne kohezije in uveljavljanje evropskih vrednot. Pomembno je, da se mladi in deležniki z mladinskega področja vključijo in priznajo kot ključni zavezniki pri krepitevi odpornosti, ki je potrebna za reševanje takšnih vprašanj, ohranjanje miru in preprečevanje nasilja ter snovanje vključujoče in miroljubne družbe. Mladinsko delo ima lahko v povezavi s tem pomembno vlogo, saj izpostavlja, kako lahko mladi pozitivno prispevajo k oblikovanju varne, notranje povezane in miroljubne družbe;

POUDARJAJOČ NASLEDNJE:

13. Danes več kot 600 milijonov mladih po vsem svetu živi v nestabilnih in konfliktnih razmerah³. So med največjimi žrtvami različnih, med seboj pogosto povezanih vrst nasilja: od lažjih nasilnih dejanj do organiziranega kriminala in terorističnih napadov kot posledice nasilnega ekstremizma, ki pestijo njihove skupnosti – kar ima za njih ogromne in dolgoročne človeške, socialne in družbene posledice. Zato je nadvse pomembno, da oblikujemo in izvajamo politike in programe, ki jim bodo omogočili, da okrepijo odpornost, in olajšali vključevanje v družbo.

² Program Združenih narodov za razvoj, UNDP Youth Strategy 2014-2017: Empowered Youth, Sustainable Future (New York, 2014)

³ Listina Sveta Evrope o izobraževanju za demokratično državljanstvo in izobraževanju za človekove pravice.

14. V zadnjem času je imelo več evropskih držav visoko brezposelnost med mladimi in težave, povezane s socialno izključenostjo. Zato se skupine mladih vse bolj zatekajo k ventilom, kot so negativni izrazi populizma, propagande, sovražnega govora in ksenofobije, ki lahko vodijo v nasilni ekstremizem in ogrožajo našo evropsko večkulturno identiteto. Zato je treba mladim nujno pomagati pri izkoriščanju novih priložnosti, kot so nove tehnologije in digitalizacija, ter pri spoprijemanju z novimi izzivi, kot so lažne novice in globalizacija.
15. Zavest, da mladi, mir in varnost niso le svetovna prednostna naloga, temveč tudi evropska, je ključna. Ker mladi na ohranjanje miru na splošno gledajo celostno, imajo ključno vlogo pri odpravljanju različnih vrst nasilja, diskriminacije in krivic, ki so jim izpostavljeni, vključno z nasiljem v družini, nasiljem na osnovi spola, propagando, vsemi oblikami ustrahovanja, zgodnjimi in prisilnimi porokami, etnično diskriminacijo in nespoštovanjem, in to na različne načine, na primer z medkulturnim dialogom, mobilnostjo, mladinskim delom, prostovoljstvom ter neformalnim in priložnostnim učenjem.
16. Mladi so dragoceni inovatorji in nosilci sprememb, njihov prispevek bi bilo zato treba dejavno podpirati, si zanj prizadevati in ga obravnavati kot ključnega za oblikovanje miroljubne družbe in podpiranje demokratičnega upravljanja. Participacija mladih spodbuja tudi državljansko udejstvovanje in aktivno državljanstvo. Poleg tega ima izobraževanje za demokratično državljanstvo, vključno z digitalnim državljanstvom, skupaj z izobraževanjem o človekovih pravicah, vključno z izobraževanjem za mir in kritično razmišljanje, ključno vlogo v njihovem razvoju. V zvezi s tem bi bilo lahko sodelovanje med Evropsko unijo in Svetom Evrope zelo koristno;

OPOZARJAJOČ NA NASLEDNJE:

17. Mobilnost mladih je nepogrešljiva za izmenjavo idej, širjenje inovacij, zmanjševanje brezposelnosti in reševanje socialnih vprašanj, vzpostavljanje trdnih odnosov med ljudmi, kot pomoč pri osebnem razvoju, spodbuda za pridobivanje mehkih in prečnih spretnosti, pa tudi za utrjevanje medkulturnih kompetenc ter premagovanje predsodkov in diskriminacije. Zato bi jo morali spodbujati, da bomo postali vključujoča, notranje povezana in varna družba za vse.
18. Mladinsko delo ter neformalno in priložnostno učenje imajo pomembno vlogo pri reševanju problema marginalizacije in radikalizacije med mladimi. Mladinsko delo pomaga preprečevati marginalizacijo in radikalizacijo med mladimi in mladim omogoča, da v praksi bolje razumejo človekove pravice in demokratične vrednote.
19. Zelo pomembno je nadalje razvijati in spodbujati mednarodno sodelovanje med vsemi deležniki, vključno z mladimi, mladinskimi delavci, mladinskimi voditelji in mladinskimi organizacijami iz Evropske unije in drugod, saj to prispeva h krepitvi zaupanja in oblikovanju prihodnjih odnosov v Evropi in drugod;

IZPOSTAVLJA NASLEDNJA PODROČJA, NA KATERIH BI BILO TREBA UKREPATI:

A. Medsektorsko sodelovanje na podlagi inovativnih metod komuniciranja, izmenjave dobre prakse in učinkovitega dialoga

20. Prednostne naloge v zvezi z mladimi, mirom in varnostjo zadevajo notranje in zunanje politike EU za spodbujanje trajnostnega razvoja, miru in varnosti ter človekovih pravic. Za optimizacijo sinergij in zagotovitev skladnega odziva politike na izzive, ki zadevajo tako notranje kot tudi zunanje politike Unije, je potrebno skupno prizadevanje številnih različnih deležnikov.

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EVROPSKO KOMISIJO IN EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ V OVKIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

21. spodbujajo medsektorsko sodelovanje na podlagi inovativnih metod komuniciranja, izmenjave dobre prakse in učinkovitega dialoga med mladinskim sektorjem in različnimi področji politik ter pristojnimi organi, tako da bi mlade, mladinske organizacije in organizacije, ki delajo za mlade, obravnavali kot koristne partnerje in jih vključili v proces razvijanja odpornosti držav in družb ter oblikovanja notranje povezane družbe;
22. izkoristijo strokovno znanje, spodbujajo inovacije in poglobijo večstranska partnerstva med institucijami EU, državami članicami, civilno družbo, mladimi ter deležniki z mladinskega področja in drugih področij s krepitvijo vloge mladih pri ohranjanju miru;

s krepitvijo sklopa „globalno sodelovanje“ v okviru programa Erasmus+ in drugimi mehanizmi za izmenjavo dobrih praks med ključnimi deležniki spodbujajo dialog, sodelovanje in izmenjavo dobrih praks, ki zadevajo prednostne naloge v zvezi z mladimi, mirom in varnostjo. To bi moralo tudi mobilizirati mlade in povezati organe odločanja, mladinske organizacije in organizacije za mlade, ki si prizadevajo za ohranjanje miru ter oblikovanje notranje povezane in ubrane družbe.

B. Zavzemanje za notranje povezano in ubrano družbo s pristopom na podlagi dokazov

23. V času, ko si Evropa prizadeva odpraviti sovražni govor in zmanjšati vse oblike nasilja je pomembno razviti miroljuben diskurz, s katerim se bodo uveljavljale skupne vrednote⁴ EU: spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic;

⁴ Glej člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EVROPSKO KOMISIJO IN EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ V OVKIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

24. spodbujajo, pregledujejo in izpostavljajo dobre prakse, ki zadevajo vlogo mladih pri ohranjanju miru in preprečevanju nasilja, kot vir za ustvarjanje znanja in koristno orodje, s katerim je mogoče spremeniti negativni diskurz o mladih. V Evropi bi bilo treba beležiti in sistematično zbirati kvalitativne rezultate in dokazane primere prispevkov mladih k ohranjanju miru in solidarnosti, tudi **v sodelovanju z državami članicami** na mladinski spletni platformi Youth Wiki.

C. Zagotavljanje aktivne in smiselne participacije mladih pri oblikovanju miroljubnih in vključujočih družb

25. Aktivna in enakopravna participacija (podprta s krepitvijo zmogljivosti) mladih, zlasti tistih z manj priložnostmi, na vseh ravneh javnega in političnega življenja je nujna za oblikovanje miroljubnih, notranje povezanih in enakopravnih družb. Pomembno je tudi izkoreniniti revščino in socialno izključenost, ki vodita v marginalizacijo mladih.
26. Vse bolj se priznava, da so mladi gibalno sprememb pri preprečevanju konfliktov, spodbujanju vključevanja in socialne pravičnosti ter ohranjanju miru. Za spodbujanje miru in stabilnosti je potrebno svetovno partnerstvo med vsemi deležniki – mladi in organizacije za mlade imajo pri tem ključno vlogo. Mladinsko delo je pomembno tudi pri gradnji miru in spodbujanju solidarnosti;

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EVROPSKO KOMISIJO IN EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

27. mladim dajo več priložnosti za smiselno participacijo pri ohranjanju in spodbujanju miru in varnosti na vseh ravneh, kjer koli in kadar koli je to mogoče, s participativnimi mehanizmi;
28. mladim, mladinskim organizacijam in drugim deležnikom omogočijo lažji dostop do podatkov in izsledkov iz najnovejših študij in raziskav o participaciji mladih v demokratičnem življenju v Evropi;
29. spodbujajo aktivno participacijo mladih v družbi, tudi mladih z manj priložnostmi, ter čezmejno mobilnost in stike med ljudmi, da bi pospešili izmenjavo idej in širjenje inovacij v okviru trenutnih in prihodnjih programov;

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ:

30. nadaljuje prizadevanja EU v okviru prednostnih nalog v zvezi z mladimi, mirom in varnostjo ter ključnih medregionalnih pobud⁵ v partnerstvu z Združenimi narodi in drugimi mednarodnimi organizacijami, vključno s postopnim oblikovanjem strateškega partnerstva med EU in ZN o vlogi mladih pri izgradnji miru.

⁵ Agenda za mlade v okviru petega vrha Afriške unije in EU ter pobuda „Young Mediterranean Voices“.

D. Ohranjanje in spodbujanje medkulturnega dialoga med mladimi v Evropi in drugod

31. Medkulturni dialog ima več funkcij in zanj lahko trdimo, da prispeva k miru in varnosti v EU ter sosednjih državah. Participacija v medkulturnem dialogu mladim ponuja ogromno priložnosti, da prevzamejo vodilno vlogo, prispevajo k spravi in odpravljanju predsodkov, nesporazumov in diskriminacije med različnimi skupinami ter pomagajo preprečevati sovražni govor in nasilni ekstremizem s pristopom, ki temelji na človekovih pravicah;

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EVROPSKO KOMISIJO IN EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ V OVKIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

32. podpirajo mednarodno sodelovanje mladih, dialog in medsebojno razumevanje med mladimi, mladinskimi delavci, mladinskimi voditelji in mladinskimi organizacijami ter organizacijami za mlade⁶ iz EU in od drugod kot pomembno orodje za podpiranje evropskega državljanstva in procesov demokratizacije.

⁶ Z mladinskimi organizacijami so mišljene organizacije civilne družbe, v katerih so člani usklajevalnih organov večinoma mladi. Z organizacijami za mlade pa so mišljene organizacije civilne družbe, ki zagotavljajo storitve za mlade, vendar člani njihovih usklajevalnih organov niso le mladi.

E. Krepitev odpornosti in spodbujanje kritičnega razmišljanja z neformalnim, priložnostnim in vrstniškim učenjem

33. Pri mladih bi bilo treba krepiti zavest o pomenu skupnih vrednot EU⁷, kot so spoštovanje demokracije, enakosti, človekovih pravic, solidarnosti, državljanstva in raznolikosti, in njihovo razumevanje, tako kot tudi njihovo medijsko in informacijsko pismenost. Na ta način se spodbuja kritično razmišljanje ter širita zavest in znanje o tem, da so informacije lahko pristranske in da jih lahko nasilne ekstremistične skupine izkoristijo za širjenje propagande.
34. *Izobraževanje za demokratično državljanstvo in izobraževanje za človekove pravice*, kot sta bila dogovorjena in sprejeta v Svetu Evrope, sta med seboj tesno povezana in se dopolnjujeta.⁸ Ta neformalna učna metoda je orodje, ki se osredotoča predvsem na uveljavljanje demokratičnih pravic in odgovornosti ter spodbujanje aktivne participacije v povezavi z državljansko, politično, socialno, gospodarsko, pravno in kulturno razsežnostjo družbe;

V ZVEZI S TEM SVET POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EVROPSKO KOMISIJO IN EVROPSKO SLUŽBO ZA ZUNANJE DELOVANJE, NAJ V OVKIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

35. preučijo, kako bi lahko, kadar koli in kjer koli je to ustrezno, spodbujale in utrjevale koncept „izobraževanja za demokratično državljanstvo in izobraževanja za človekove pravice“¹⁰, ki bi se lahko izvajal v formalnih in neformalnih učnih okoljih ter s pomočjo vrstniškega učenja, pri tem pa upoštevajo načelo subsidiarnosti in svobodo izobraževanja;
36. še okrepijo sodelovanje s Svetom Evrope v okviru partnerskega sporazuma.

⁷ Glej člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

⁸ Listina Sveta Evrope o izobraževanju za demokratično državljanstvo in izobraževanju za človekove pravice (sprejeta v okviru Priporočila Odbora ministrov CM/Rec(2010)7)

Svet se ob sprejemanju teh sklepov SKLICUJE predvsem na naslednje:

1. Globalno strategijo za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, s posebnim poudarkom na odpornosti.
2. Evropsko soglasje o razvoju/Sklepe sveta o trajnostnem razvoju (2016).
3. Celovit pristop EU na področju žensk, miru in varnosti.
4. Revidirane smernice za strategijo EU za boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov (9640/16 in 14276/16).
5. Sklepe Sveta o vlogi mladinskega dela v podporo mladim pri razvoju bistvenih življenjskih spretnosti, ki so jim v pomoč pri uspešnem vstopanju v odraslost, aktivno državljanstvo in delovno življenje (9624/17).
6. Sklepe Sveta o vlogi mladinskega sektorja v okviru celostnega in medsektorskega pristopa k preprečevanju nasilne radikalizacije mladih in boju proti tej radikalizaciji (9640/16).
7. Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015–2019 (2015).
8. Neformalno srečanje voditeljev držav ali vlad z dne 12. februarja 2015, na katerem so se članice in člani Evropskega sveta zavzeli za celovit pristop, vključno s pobudami v zvezi s socialnim vključevanjem, ki so zelo pomembne za preprečevanje nasilne radikalizacije.
9. Izjavo, ki so jo ministri EU za izobraževanje sprejeli na neformalnem srečanju 17. marca 2015 v Parizu in v kateri so navedli smernice za sodelovanje na evropski ravni. Izpostavili so pomen prizadevanj za preprečevanje in reševanje problemov marginalizacije, nestrpnosti, rasizma in radikalizacije ter spodbujanje državljanstva mladih in ohranjanje okvira enakih možnosti za vse.
10. Sklepe Sveta o prenovljeni strategiji notranje varnosti z dne 17. junija 2015, v katerih so kot prednostna naloga za ukrepanje v naslednjih letih navedena specifična vprašanja izključenosti, rehabilitacije ter deradikalizacije oziroma boja proti radikalizaciji (9416/15).

11. Delovni načrt EU za mladino za obdobje 2016–2018, ki je posvečen večji socialni vključenosti vseh mladih in upošteva temeljne evropske vrednote ter vlogo mladinskega dela tako v digitalnem kot nedigitalnem svetu.
12. Skupno poročilo EU o mladih za leto 2015 o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018), ki sta ga pripravila Svet in Komisija in v katerem je poudarjeno, da bi morali imeti mladi pravico do odraščanja v vključujočih in pluralističnih družbah, ki temeljijo na demokratičnih evropskih vrednotah. V skupnem poročilu EU o mladih je navedeno tudi, da je treba še bolj opolnomočiti mlade iz različnih okolij, predvsem tiste, ki jim grozi izključenost.
13. Sodelovanje med Evropsko komisijo in Svetom Evrope v okviru partnerskega sporazuma.
14. Evropsko agendo za varnost z dne 28. aprila 2015, v kateri Komisija meni, da je participacija mladih ključni dejavnik pri preprečevanju radikalizacije, saj promovira evropske vrednote in spodbuja socialno vključenost, in v kateri je omenjena tudi mreža EU za ozaveščanje o radikalizaciji, krovni instrument EU, ki omogoča izmenjavo izkušenj in praks, kar olajšuje zgodnje odkrivanje radikalizacije ter oblikovanje preventivnih strategij in strategij za končanje nasilja na lokalni ravni.
15. Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2015 o preprečevanju radikalizacije in novačenja evropskih državljanov s strani terorističnih organizacij.
16. Resolucijo Varnostnega sveta ZN 2250 (2015) o mladih, miru in varnosti.
17. 125. sejo Odbora ministrov – Akcijski načrt Odbora ministrov (Bruselj, 19. maj 2015), CM(2015)74 final, o boju proti nasilnemu ekstremizmu in radikalizaciji, ki vodi v terorizem, in Akcijski načrt Združenih narodov za preprečevanje nasilnega ekstremizma.
18. Vodilna načela za sodelovanje mladih pri izgradnji miru, ki jih je pripravila Medagencijska delovna skupina ZN za mladino in izgradnjo miru.